Волинський національний університет імені Лесі Українки
Географічний факультет
Кафедра економічної та соціальної географії

Лариса Маковецька, Ірина Мандрик

КУРСОВА РОБОТА З ЕКОНОМІЧНОЇ ТА СОЦІАЛЬНОЇ ГЕОГРАФІЇ

Методичні вказівки до виконання курсових робіт для здобувачів освіти спеціальності 106 «Географія», освітньо-професійної програми «Географія»

Луцьк − 2024

УДК 99.30:33/072
М 54

Рекомендовано до друку науково-методичною радою Волинського національного університету імені Лесі Українки (протокол № 1 від 25.09.2024 р.)

Рецензент:

Чижевська Л. Т. − кандидат географічних наук, доцент кафедри фізичної географії Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Маковецька Л., Мандрик І.

М 54 Курсова робота з економічної та соціальної географії : методичні вказівки до виконання курсових робіт для здобувачів освіти спеціальності 106 «Географія», освітньо-професійної програми «Географія» / *Лариса Олексіївна Маковецька, Ірина Петрівна Мандрик.* Луцьк : Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2024. 28 с.

У виданні вказані вимоги до написання курсових робіт з економічної та соціальної географії, подаються необхідні методичні поради здобувачам освіти щодо їх виконання та оформлення.

Рекомендовано здобувачам освіти 4 курсу галузі знань 10 «Природничі науки», спеціальності 106 «Географія», освітньо-професійної програми «Географія».

УДК 99.30:33/072

© Маковецька Л. О., Мандрик І. П., 2024
© Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2024

ЗМІСТ

Вступ..... 4
1. Основні етапи підготовки та виконання курсової роботи 7
1.1. Вибір теми.....7
1.2. Визначення мети й основних завдань.....7
1.3. Пошук та опрацювання інформації, систематизація літературних, довідкових, статистичних та інших матеріалів.....7
1.4. Складання плану 8
2. Правила оформлення курсової роботи..... 11
3. Захист курсової роботи..... …… 17
4. Політика оцінювання……17
5. Підсумковий контроль……18
Додатки..... ….19
Список використаних джерел 26

ВСТУП

Курсова робота (проєкт) з економічної та соціальної географії передбачена навчальним планом спеціальності 106 «Географія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти і є результатом вивчення ряду освітніх компонентів. Це один із видів індивідуальної навчально-дослідної, наукової роботи здобувачів вищої освіти, який має на меті не лише поглиблення, узагальнення і закріплення знань з економічної та соціальної географії, а й їх творчого застосування для комплексного вирішення конкретного фахового завдання і вироблення вміння самостійно працювати з навчальною і науковою літературою, статистичними та картографічними джерелами, використовувати сучасні інформаційні засоби та технології.

Курсова робота – результат конкретного самостійного дослідження, поглибленого оволодіння матеріалом предметної області. Здобувачі вищої освіти подають курсову роботу в форматі наукової розвідки, що є самостійним, завершеним і оригінальним дослідженням. У процесі її написання здобувач освіти має показати рівень здобутих знань, зокрема вміння добирати основний матеріал із літературних, статистичних та інших джерел, систематизувати і самостійно розбиратися в ньому, вибудувати логічну схему висвітлення теми (план), правильно обґрунтувати основні теоретичні положення, засвоїти методи аналізу економіко-статистичної інформації, картографічного матеріалу, робити відповідні висновки тощо. Все це свідчитиме про його грамотність як географа, загальну мовну культуру та ерудицію.

Основа курсової роботи – дослідження, що характеризують розміщення й сучасний стан економіки регіонів різних таксономічних рівнів (територіальних громад, адміністративних районів, областей України, країн та регіонів світу тощо), їх галузеву спеціалізацію, основні та допоміжні виробництва, що загалом формуватиме уявлення про соціально-економічний розвиток території. При цьому повинні бути враховані соціально-економічні зміни, які відбуваються в суспільстві на сучасному етапі, нові підходи в економіці та географії виробництва, в системі управління господарським комплексом, процесах та наслідках реалізації реформи децентралізації органів місцевого самоврядування тощо.

Пререквізити – теоретичним підґрунтям написання курсової роботи є такі освітні компоненти (ОК): «Основи суспільної географії», «Економічна та соціальна географія України», «Історична географія з основами етногеографії», «Географія населення з основами демографії», «Географія сільського господарства та агробізнесу», «Соціальна географія», «Географія

Волинської області», «Методи географічних досліджень», а також система предметних компетентностей, сформованих в межах ОК з фізико-географічних наук.

Постреквізити **–** наступні ОК: «Регіональна економічна і соціальна географія», «Політична географія з основами геополітики», «Географічне моделювання і прогнозування». Освітній компонент сприяє успішному складанню атестаційного іспиту.

Мета курсової роботи – глибоко й науково правильно вивчити окремі питання теорії і практики визначеної проблематики, оволодіти методами та методикою наукових досліджень, а також закріпити й поглибити теоретичні знання, одержані здобувачами освіти на лекційних, семінарських (практичних) заняттях, застосовувати одержані знання до розв'язання конкретних практичних завдань.

Завдання курсової роботи:

− вивчити чинну нормативну базу та аналітико-статистичну інформацію статистичних управлінь з питань економічної діяльності суб`єктів господарювання;

− дослідити умови та чинники формування, розміщення і функціонування досліджуваного об'єкта (функціонально-компонентної, функціонально-територіальної та функціонально-управлінської структур);

− відобразити соціально-економічний стан обраного об'єкта дослідження з обов'язковим виділенням основних проблем розвитку та шляхів їх вирішення

- обґрунтувати власні пропозицій;
- підготувати доповідь з подальшим її захистом.

Навички та вміння, які здобувач освіти має виявити у процесі виконання курсової роботи:

- знання спеціальності;
- знання конкретного предмета дослідження;
- вміння самостійного вивчення і вирішення проблеми дослідження;
- вміння здійснювати пошук, добір, осмислення потрібної інформації із наукової літератури та інших джерел;
- здатність аналізувати практичну діяльність суб´єктів економіки;
- логічно та аргументовано висвітлювати напрацьований матеріал, відобразити свої думки, пропозиції, зробити висновки;
- правильно оформлювати науково-довідковий матеріал, рукопис;
- публічного захисту наукової роботи.

Результати навчання (компетентності)

На основі виконання курсової роботи здобувач освіти має набути такі ***загальні компетентності:*** здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК 1); знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК 2); здатність до проведення досліджень на відповідному рівні (ЗК 6); здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (ЗК 7); здатність працювати автономно (ЗК 9); здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя (ЗК 12); ***фахові компетентності:*** здатність брати участь у плануванні та виконанні наукових та науково-технічних проектів (ФК 1); здатність застосовувати знання і розуміння основних характеристик, процесів, історії і складу природи і суспільства (ФК 2); здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних за допомогою відповідних методів і технологічних та програмних засобів у польових і лабораторних умовах (ФК 3); здатність застосовувати кількісні методи при дослідженні сфер ландшафтної оболонки (ФК 4); здатність аналізувати склад і будову геосфер (у відповідності до спеціалізації) на різних просторово-часових масштабах (ФК 5); здатність інтегрувати польові та лабораторні спостереження з теорією у послідовності: від спостереження до розпізнавання, синтезу і моделювання (ФК 6); знання і використання специфічних для географічних наук теорій, парадигм, концепцій та принципів відповідно до спеціалізації (ФК 7); самостійно досліджувати природні матеріали та статистичні дані (у відповідності до спеціалізації) в польових і лабораторних умовах, описувати, аналізувати, документувати і презентувати результати (ФК 8); здатність до планування, організації та проведення досліджень і підготовки звітності (ФК 9); здатність ідентифікувати та класифікувати відомі і реєструвати нові об’єкти у географічній оболонці, їх властивості та притаманні ним процеси (ФК 10); здатність працювати в колективах виконавців, у тому числі в міждисциплінарних проектах (ФК 11); здатність проводити регіональні дослідження (ФК 12).

Курсова робота відрізняється від магістерської хіба що меншим обсягом, але не рівнем вимог до неї.

Зразок оформлення титульної сторінки подано у Додатку А.

1. ОСНОВНІ ЕТАПИ ПІДГОТОВКИ ТА ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

До основних етапів належать:

− вибір теми та об’єкта дослідження на основі вивчення актуальності проблеми загалом;

− формулювання мети та основних завдань;

− пошук та опрацювання інформації, систематизація літературних, довідкових, статистичних та інших матеріалів;

− складання плану;

− написання тексту та обробка рукопису;

− графічне, картографічне оформлення отриманих результатів;

− подання роботи керівнику на перевірку і допуск до захисту;

− захист курсової роботи.

Під час роботи над темою здобувач освіти консультується з науковим керівником.

1.1. ВИБІР ТЕМИ

Перелік тем курсових робіт затверджується на засіданні кафедри економічної та соціальної географії на початку навчального року. Студентам надається право вибору теми. Закріплення за студентом конкретної теми та призначення наукового керівника також затверджується на засіданні кафедри.

Тема повинна зацікавити студента, викликати прагнення вивчити її суть. Лише за таких умов у процесі написання роботи можна практично реалізувати поставлену у роботі головну ідею, зробити свій внесок у розвиток цієї теми, викласти свої уявлення та думки щодо визначеної проблематики.

1.2. ВИЗНАЧЕННЯ МЕТИ І ОСНОВНИХ ЗАВДАНЬ

Відповідно до теми студент разом із науковим керівником визначає мету, об’єкт, предмет дослідження та основні завдання, які необхідно розв’язати в процесі висвітлення теми курсової роботи, та її структуру.

1. 3. ПОШУК І ОПРАЦЮВАННЯ ІНФОРМАЦІЇ, СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ЛІТЕРАТУРНИХ, ДОВІДКОВИХ, СТАТИСТИЧНИХ ТА ІНШИХ МАТЕРІАЛІВ

Інформація з будь-якої наукової теми дуже широка за обсягом, часто за деякими розділами проблеми неповна, насичена спеціальними термінами та поняттями. Спочатку це викликає певні труднощі.

Одночасно з ознайомленням із літературою повинна проводитись її систематизація, а це неможливо без створення картотеки. У тематичну

картотеку вноситься опис використаних літературних джерел і Інтернет-ресурсів.

На картці повинні бути записані всі вихідні дані видання. На звороті можна дати короткий опис або записати окремі цікаві для дослідження факти, що містяться в роботі. У верхньому правому та лівому кутах картки залишають вільне місце для нанесення шифрованих позначок під час подальшого систематизування картотеки за темами та алфавітом.

За такого науково обґрунтованого методу роботи з літературою особливо важливо чітко обмежити коло інтересів. Однаково небезпечно як збільшувати його, що призведе до неякісного, неповного опрацювання літератури, так і безпідставно звужувати, результатом чого буде повторний пошук із близької тематики (зайва робота, особливо під час обробки реферативних видань). Тому і науковому керівникові, і студенту із самого початку треба досить чітко сформулювати кінцеву мету своєї співпраці та спрямованість окремих її етапів.

1.4. СКЛАДАННЯ ПЛАНУ (ЗМІСТУ)

План (зміст) є відображенням структури роботи, під якою розуміють порядок компонування і взаємозв’язок окремих її частин. Чим раніше сформовано план, тим цілеспрямованішим буде дослідження. Тому це необхідно зробити на початку роботи, після попереднього ознайомлення з літературними джерелами.

Слід виділити два основних етапи формування плану:

1) складання попереднього варіанта;

2) остаточне визначення кінцевого варіанта плану, оскільки після проведення початкових етапів роботи тема найчастіше зазнає уточнень, завдання роботи отримує більш чітке спрямування.

Складання плану першого варіанта (бажано) й остаточного варіанта (обов’язково) коригує науковий керівник.

План курсової роботи має бути складним і включати: вступ, основну частину, висновки, список використаних джерел, додатки. Зразок оформлення плану подано у Додатку Б.

Коротка характеристика кожної з частин курсової роботи та методичні рекомендації щодо їх написання

Вступ. Обґрунтовується актуальність теми, ступінь її вивченості в науковій літературі, із зазначенням прізвищ науковців, які найбільше досліджували цю тематику; визначається мета й основні завдання; об’єкт і предмет дослідження; практичне значення, обсяг.

Обсяг вступу − 1−2 сторінки друкованого тексту.

Основну частину умовно поділяють на теоретичну, аналітичну, спеціальну.

Перший розділ є теоретичним дослідженням, мета якого − систематизація здобутих знань відповідно до обраної теми. Містить огляд сучасного стану теорії та практичної реалізації проблем, які є предметом дослідження. Розглядаються такі аспекти проблеми: поняття предмета дослідження – категорії, характеристики, процеси; взаємозв'язок з іншими географічними категоріями, характеристиками, процесами.

Теоретична частина повинна містити не тільки інтекстову інформацію (інформацію, яка належить іншим авторам, що необхідно зазначати в тексті, з обов'язковим посиланням на авторів або літературне джерело), а й власну думку студента щодо конкретного положення. Власне ставлення до інтекстової інформації може виявлятися за допомогою допоміжних конструкцій, наприклад: «не можна не погодитися з думкою...», «слушно вважати», «як стверджують...», «як справедливо вважав..», «ми вважаємо, що...» і т. п.

Розділ складається із 2−3 підрозділів. Обсяг першого розділу − не більше 15 % загального обсягу роботи.

Оскільки економічна та соціальна географія аналізує процеси розміщення, то обов'язково необхідно дослідити умови та чинники формування, розвитку і розміщення продуктивних сил і виробничих відносин досліджуваної території. Як правило це здійснюють у другому розділі, який повинен включати:

- *суспільно - географічне положення* об`єкта дослідження, в тому числі економіко-географічне, транспортно–географічне тощо, а також адміністративний поділ та географічні особливості території;

- умови та чинники, які вплинули на розвиток та формування господарського комплексу і які формують інтегральний потенціал території. До основних груп чинників відносять: *природно - географічні* (рельєф, кліматичні особливості та агрокліматичні ресурси, земельні ресурси з їх ґрунтовими різновидами та структурою земельного фонду, мінерально-сировинні ресурси, водні ресурси, лісові та біологічні ресурси, природно–заповідний фонд та ін.), *соціально-демографічні* (чисельність населення та його динаміка, співвідношення міського та сільського населення, природний рух і природний приріст населення, його статево–вікова структура, трудові ресурси та їх використання, структура зайнятості та рівень безробіття, рівень життя населення (середня заробітна плата), міграційні процеси, релігійні конфесії та національний склад тощо), а також соціально-*історичні*

передумови формування господарства регіону та сучасні трансформаційні процеси регіонального розвитку і суб'єктів господарювання. За необхідності перелік чинників для аналізу можна доповнити.

Розділ складається із 2−4 підрозділів, обсяг якого повинен становити не більше 35 % загального обсягу роботи.

Третій розділ − це аналітична частина. Цей розділ є центральним у роботі й містить інформаційно-аналітичний матеріал, який відображає сучасний економічний стан та характер розміщення (географія) об'єкта дослідження.

Статистична інформація, яка досліджується та аналізується, повинна відповідати законодавчій базі і стосуватися останніх 3−5 років, що передують моменту виконання роботи. Тому в тексті необхідно обов’язково зазначити, станом на який рік аналізуються запропоновані показники.

Статистичні матеріали з елементами їх обробки (формули, таблиці, графіки, діаграми) можна розміщувати або в тексті роботи (основні), або виносити їх як додатки (допоміжні).

Обсяг третього розділу −35% від загального матеріалу.

Четвертий розділ − це заключна частина, яка містить інформацію щодо проблем функціонування та розміщення об’єкта дослідження, перспективи (оптимізація структури) його розвитку.

Перспективні пропозиції розробляються з додержанням вимог комплексності та обґрунтованості. Вони можуть складатися із різних елементів: організаційних, економічних, екологічних, природоохоронних. Вибір елементів і зміст пропозицій роботи залежить від специфіки об’єкта та предмета дослідження й зумовлені результатами теоретичної та аналітичної частин курсової роботи. Розділ складається із 2–3 підрозділів.

Таким чином, кожен розділ курсової роботи має самостійне значення, але всі вони повинні бути логічно підпорядковані основній меті та завданням, спрямованості теми.

У висновках викладаються найважливіші наукові та практичні результати, одержані внаслідок дослідження. За змістом висновки мають бути пов’язані зі структурою роботи і випливати із завдань дослідження. Висновки повинні бути стислими та повною мірою відображати матеріал, викладений у курсовій роботі.

Список використаних джерел слід розміщувати одним із таких способів: у порядку появи посилань у тексті, в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків (найбільш вживаний), у хронологічному порядку.

Кожне літературне джерело, що включається у список, повинно мати відображення в рукописі дослідження. Якщо автор робить посилання на будь-які факти або цитує праці інших авторів, він повинен обов'язково вказати (безпосередньо в тексті), звідки взято наведені матеріали. Не слід включати в бібліографічний список роботи, які фактично не використовувалися.

Правила оформлення бібліографічного опису джерел подано в Додатку В.

Додатки можуть включати матеріали основного характеру (базові статистичні дані у формі таблиць, діаграм, схем тощо, щоб не переобтяжувати текстову частину), картографічний матеріал, таблиці допоміжних цифрових даних, ілюстрації, схеми допоміжного характеру тощо. Посилання на додатки в текстовій частині проєкту є обов'язковим. Карти, картосхеми є обов'язковими для курсової роботи із економічної та соціальної географії. Як правило, їх також розміщують у додатках.

2. ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота повинна бути виконана й оформлена з додержанням вимог до наукових робіт. Оптимальний обсяг роботи – 25-35 друкованих сторінок, список використаної літератури − близько 20 джерел.

Обов'язковою вимогою до курсової роботи є написання її державною мовою, за винятком списку використаної літератури, де використане джерело записується мовою видання. Цитати з цих джерел наводяться в тексті лише українською мовою.

Текст курсової роботи набирається на комп'ютері на одному звороті аркуша білого паперу формату А4 (210 × 297 мм). Сторінки обмежуються полями: ліве − 25 мм, верхнє та нижнє − 20, праве − 10 мм. Відстань між заголовком і текстом − 15−20 мм. Шрифт − чорного кольору. Щільність тексту однакова по всій роботі. Сторінка повинна містити не менше 28–30 рядків по 57−60 знаків у кожному (з урахуванням інтервалів). Рекомендована гарнітура − Times New Roman, кегль − 14, інтервал між рядками − 1,5. Абзацний відступ – 1,25 мм.

Робота має бути надрукована чітко, без помилок і виправлень. Текст може ілюструватися кресленнями, рисунками, схемами, фотографіями, графіками, діаграмами та таблицями.

Курсова робота починається з ***титульної сторінки*** за формою, наведеною в Додатку А. Вона є першою сторінкою роботи, яку включають до загальної нумерації сторінок, але не нумерують. Далі номер сторінки

проставляють у правому верхньому куті аркуша. За титульною сторінкою наводяться послідовно зміст, вступ, розділи в порядку подання, висновки, список використаних джерел, додатки. Всі вони починаються з нової сторінки, а кожен з підрозділів − після закінчення попереднього.

Якщо в роботі вжито специфічну термінологію, а також використано маловідомі скорочення, нові символи, позначення тощо, то їх перелік можна дати окремим списком перед вступом. Перелік друкується двома колонками, де ліворуч за абеткою наводять, наприклад, скорочення, праворуч − їх детальну розшифровку. Якщо спеціальні терміни, скорочення, символи, позначення і т. ін. повторюються менше трьох разів, перелік не складають, а їх розшифровку наводять у тексті при першому згадуванні.

Текст основної частини курсової роботи поділяють на ***розділи*** *та* ***підрозділи***. Кожну структурну частину роботи починають з нової сторінки. Заголовки структурних частин роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкують великими літерами симетрично до тексту. Заголовки підрозділів друкуються малими літерами (крім першої великої) з абзацу. В кінці заголовка крапки не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. В кінці номера підрозділу повинна стояти крапка, наприклад: «2.3.» (третій підрозділ другого розділу). Потім у тому ж рядку наводять заголовок підрозділу. Пункти нумерують у межах кожного підрозділу. Номер пункту складається з порядкових номерів розділу, підрозділу, пункту, між якими ставлять крапку. В кінці номера повинна стояти крапка, наприклад: «1.3.2.» (другий пункт третього підрозділу першого розділу). Потім у тому ж рядку наводять заголовок пункту.

Посилання на літературні джерела в тексті наводяться у квадратних дужках [ ]. Це може бути посилання на джерело загалом або на джерело із зазначенням конкретної сторінки. Наприклад: «Тіньовий сектор економіки України у 1999 р. становив 47 % [3, 453]»; «Мікроекономічні наслідки девальваційного шоку для України розглянуті Ю. Біленком у статті [1]»; «Мікроекономічні наслідки девальваційного шоку для України розглянуто у працях Ю. Біленка та М. Павловського [1; 6]»; «Проблеми сучасних міжнародних відносин розглядаються у працях [1; 2; 7]!; «Проблеми сучасних міжнародних відносин розглядаються у працях [1–7]». Цифри у

квадратних дужках відповідають порядковому номеру джерела у списку використаних джерел.

Ілюстрації. До ілюстрацій належать креслення, рисунки, схеми, фотографії, графіки, діаграми.

Ілюстрації повинні мати назву, яку розміщують після номера ілюстрації. За потреби ілюстрації доповнюють пояснювальними даними (текст під рисунком). Ілюстрації і таблиці слід наводити в роботі безпосередньо після тексту за першою згадкою або на наступній сторінці. Ілюстрації і таблиці, розміщені на окремих сторінках роботи, включають до загальної нумерації. Ілюстрацію, більшу за формат А4, враховують як одну сторінку і розміщують у відповідних місцях після згадування в тексті або в додатках. Ілюстрації позначають словом «Рис. » або «Мал. » і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, поданих у додатках. Номер ілюстрації складається з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка. Наприклад: Рис. 1.2. (другий рисунок першого розділу). Номер рисунка, його назва і пояснювальні підписи розміщуються послідовно під ним. Якщо в роботі один рисунок, то його нумерують за загальними правилами. Наприклад: Рис. 1.1.

Загальні вимоги щодо оформлення карт (картосхем).

Написи та підписи

- оформляються акуратним друкованим шрифтом. Головне – не перевантажувати карту інформацією;
- розмір напису має відповідати величині й важливості об’єкту, розмір літер має бути однаковим, проміжки між літерами теж.
- написи не повинні перекривати контури та інші позначення;
- написи назв міст, сіл, невеликих озер та інших об’єктів, які займають на карті невелику площу, розташовують у напрямку паралелей. Якщо на карті паралелі не зображені, написи розташовують паралельно нижній рамці карти. Початок написів цих об’єктів повинен бути поблизу самого об’єкта (написи міст бажано починати праворуч від пунсона, у випадку, якщо напис довгий, можна ставити перші букви, розташувавши його в легенді);
- назви об’єктів, які мають форму кривих ліній, розташовують на самому зображенні об’єктів або вздовж їхнього напрямку;
- назви об'єктів, що мають на карті площинну форму, підписують у середині зображення. При цьому літери назви повинні бути розташовані так, щоб сам підпис розкривав чітко форму та розмір об'єкта;

Головні вимоги до написів і підписів усіх типів: вони повинні бути чіткими, легко читатися і не перевантажувати карту, тобто не «забивати» зміст карти.

Кордони та межі. На контурній карті обов'язково наводяться («піднімаються») червоним кольором кордони та межі: державні, обласні, природних зон, заповідних територій тощо. Необхідно надписувати назви всіх сусідніх країн.

Умовні знаки корисних копалин. Наносячи на контурні карти будь-які умовні знаки, варто дотримуватися тих форм, які прийняті в підручнику й атласах. Будь-яке відхилення чи фантазування в цьому плані призведе лише до плутанини. Треба дотримуватися існуючої системи графічних зображень умовних знаків.

Особливо важливо стежити за тим, щоб кожен умовний знак був правильно розміщений, тому що помилки щодо цього дуже спотворюють картину розміщення корисних копалин. Треба звертати увагу на ті орієнтири, що допомагають установити розміщення умовних знаків. Основа будь-якого прямолінійного знака повинна бути паралельною паралелям.

Щоб чітко і красиво наносити на контурну карту умовні знаки корисних копалин, можна застосовувати трафарети.

Промислові центри позначають пунсонами. За необхідності пунсони можуть бути розділеними на сектори залежно від переважання частки окремої галузі. Сектори зафарбовують (кольорами, узгодженими із кольорами атласу) чи заштриховують. Іноді замість пунсонів ставлять перші букви назв тих галузей, що є головними для цього центра: машинобудування — М, металургія — Мт, хімічна — Х тощо.

При позначенні на контурних промислових центрів, варто звернути увагу на наступні особливості:

- не слід позначати на картах країн, районів усі центри, нанесені в атласі чи навчальному посібнику. Позначають лише найбільші центри;
- пунсони поділяють на два, три, максимум— чотири сектори, причому позначають лише самі основні галузі виробництва;

краще прийняти дві градації діаметрів пунсонів: великі та найбільші промислові центри.

Ареали сільськогосподарських районів оконтурюють тонкою лінією. Сільськогосподарська спеціалізація районів може бути позначена: розфарбуванням, що є трудомістким заняттям; написами на площі ареалу провідних галузей і культур розфарбуванням прикордонних смуг цих ареалів (з обов'язковим поясненням у легенді значення кожного кольору)

Залізничні магістралі позначають червоними лініями, вибирають тільки найголовніші.

Судноплавні ділянки річок позначають потовщеною синьої лінії, порти і пристані— значками «якорів». Напрямок вантажопотоків – масштабними стрілками означає різні види вантажів.

Легенда. Дуже важливою частиною кожної контурної карти є легенда. Під час складання легенди звертають увагу на такі моменти:

- всі умовні знаки карти, за винятком загальноприйнятих, і всі скорочення повинні бути пояснені;
- кожне нове пояснення потрібно розташовувати в стовпчик з нового рядка. Якщо готового «поля» легенди не вистачить, слід продовження легенди перенести на зворотний бік;
- бажано дотримуватися визначеного порядку щодо пояснення умовних знаків: спочатку умовні знаки, пов'язані з природним середовищем, далі — з галузями промисловості, потім сільського господарства і транспорту.

Таблиці. У таблицях наводяться цифрові дані. Кожна таблиця повинна мати назву та номер, яку розміщують над таблицею і друкують симетрично до тексту. Назва і слово «Таблиця» починаються з великої літери. Слово «Таблиця» і її номер, що вказує розділ, друкують праворуч. Наприклад: «Таблиця 2.3». Назви не підкреслюють. Заголовки колонок повинні починатися з великих літер, підзаголовки − з малих, якщо вони становлять одне речення із заголовком, і з великих, якщо вони самостійні. Висота рядків − не менше 8 мм. Колонку з порядковими номерами рядків до таблиці не включають.

Таблицю розміщують після першого згадування у тексті так, щоб її можна було читати без повороту опалітуреного блоку роботи, або з поворотом за годинниковою стрілкою. Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на іншу сторінку. В такому разі зазначають: «Продовження табл.» Таблицю з великою кількістю колонок можна ділити на частини і розміщувати одну частину під іншою в межах однієї сторінки.

Якщо цифрові або інші дані в будь-якому рядку таблиці не наводяться, то в ньому ставиться риска (–). На всі таблиці повинні бути посилання в тексті, при цьому слово «таблиця» в тексті пишуть скорочено, наприклад: «...у табл. 1.2». У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації треба вказувати скорочено слово «дивись», наприклад: «див. табл. 1.3».

Формули. Формули і рівняння треба виділяти з тексту вільними рядками та позначати певним номером, написаним у дужках. Наприклад: «Тр = Код × Цод, (3.1.) де Тр − товарообіг роздрібний; Код − кількість проданих одиниць

товару; Цод − ціна одиниці товару”. Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів треба наводити безпосередньо під формулою у послідовності, наведеній у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнта треба подавати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки. Вище і нижче від кожної формули потрібно залишити пробіл. Якщо рівняння не вміщується в один рядок, його слід перенести після знака рівності (=) або після знаків плюс (+), мінус (–), множення (×) і ділення (:).

Формули (якщо їх більше ніж одна) нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Номери формул пишуть біля правого берега аркуша на рівні відповідної формули у круглих дужках, наприклад: (3.1) (перша формула третього розділу).

Посилання на формули вказують порядковим номером формули в дужках, наприклад «... у формулі (3.1)».

Список використаних джерел. Наукове дослідження завершується списком використаних джерел.

Відомості про джерела, що містяться у списку, необхідно давати відповідно до вимог державних стандартів (Див. Додаток В).

Джерела можна розміщувати: в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків (такий спосіб є найпоширеніший та універсальний); у хронологічному порядку; за послідовністю посилань у тексті.

Авторів з однаковими прізвищами подають в алфавітному порядку їхніх ініціалів; праці одного автора − за алфавітом перших літер назв його праць; праці одного автора з однаковою назвою − за хронологією.

Спочатку наводять літературу, видану кирилицею, далі − латиною і мовами з особливою графікою (за алфавітом назв мов − арабською, вірменською, грузинською, єврейською, китайською, японською тощо).

Публікації мовами з особливою графікою подають в українській транслітерації або в перекладі українською мовою.

Крім того, є певний порядок розташування літературних джерел:

- нормативні акти (закони, декрети, постанови та ін.);
- книжкові видання;
- статті в журналах та інших періодичних виданнях;
- матеріали з Інтернету.

В бібліографічному списку літератури використовується наскрізна нумерація всіх джерел. Наповнення бібліографічного списку визначається

автором. При оформленні бібліографічного списку доцільно його назвати «Список використаної літератури» або «Список використаних джерел».

Кількість використаних джерел повинна бути не менше 25 найменувань.

Додатки оформлюють як продовження курсової роботи на її прикінцевих сторінках, зазначаючи їх у порядку посилань у тексті.

Кожний додаток починається з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично до тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово «Додатки».

Додатки позначаються послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь, наприклад: Додаток А, Додаток Б і т. д.

Один додаток позначається як Додаток А.

3. ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Виконану і відповідно оформлену курсову роботу здобувач освіти подає науковому керівнику, який пише відгук, де зазначає її теоретичний рівень, глибину виконаних досліджень, доцільність і обґрунтованість рекомендацій, формулює висновок (рекомендована чи не рекомендована робота до захисту).

Курсову роботу здобувач освіти захищає в навчальній групі перед затвердженою комісією у складі двох-трьох викладачів кафедри за участю керівника курсової роботи. Доповідь зазвичай триває близько 5-7 хвилин. Орієнтована структура доповіді повинна відображати структуру курсової роботи. Особливу увагу слід приділити характеристиці власного внеску в розробку проблеми. Після доповіді здобувач освіти відповідає на запитання викладачів. Під час захисту оцінюються: якість виконаної курсової роботи, рівень знань і набутих навичок за темою, вміння аналізувати практичну діяльність, логічно та аргументовано викладати думки, відповідати на запитання, обґрунтовувати власну думку.

4. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо академічної доброчесності. Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності регламентовані наступними документами: Кодекс академічної доброчесності ВНУ ім. Лесі Українки, Положення про Комітет з етики наукових досліджень ВНУ ім. Лесі Українки, Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти,

докторантів, науково-педагогічних працівників ВНУ імені Лесі Українки (https://volnu-my.sharepoint.com/personal/science-dep_vnu_edu_ua/_layouts/15/onedrive.aspx?id=%2Fpersonal%2Fscience%2Ddep%5Fvnu%5Fedu%5Fua%2FDocuments%2F%D0%90%D0%BD%D1%82%D0%B8%D0%BF%D0%BB%D0%B0%D0%B3%D1%96%D0%B0%D1%82%2F%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D1%81%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BC%D1%83%20%D0%B7%D0%B0%D0%BF%D0%BE%D0%B1%D1%96%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D1%82%D0%B0%20%D0%B2%D0%B8%D1%8F%D0%B2%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B4%D0%B5%D0%BC%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D0%BF%D0%BB%D0%B0%D0%B3%D1%96%D0%B0%D1%82%D1%83%2Epdf&parent=%2Fpersonal%2Fscience%2Ddep%5Fvnu%5Fedu%5Fua%2FDocuments%2F%D0%90%D0%BD%D1%82%D0%B8%D0%BF%D0%BB%D0%B0%D0%B3%D1%96%D0%B0%D1%82&ga=1)

Курсова робота обов'язково перевіряється на наявність плагіату. Показник оригінальності форми (вираження) твору повинен становити не менше третини та має бути проаналізований науковим керівником (за потреби – членами кафедри) до дати проведення захисту даного виду наукових робіт. Строки та порядок подання робіт на кафедру встановлюються в рамках факультету з урахуванням університетських нормативно-правових документів.

Первинну перевірку наявності академічного плагіату здійснює відповідальний працівник кафедри із використанням рекомендованого Університетом програмного забезпечення до дати проведення захисту роботи. У випадку виявлення ознак академічного плагіату вище норми, курсова робота не допускається до захисту.

5. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Формою підсумкового контролю є залік, який виставляється за результатами захисту курсової роботи перед комісією і максимально оцінюється у 100 балів. Розподіл балів здійснюється за наступними критеріями оцінювання:

Види оцінювання	Бали
Зміст роботи	до 50
Оформлення роботи	до 20
Захист роботи (усний виступ,	до 30

презентація, участь у дискусії)	

Шкала оцінювання

Переведення оцінок, виражених у балах за 100-бальною шкалою, в лінгвістичну шкалу та шкалу ECTS здійснюється наступним чином:

Оцінка в балах	**Лінгвістична оцінка**	**Оцінка за шкалою ECTS**	
		оцінка	**пояснення**
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	необхідне перескладання

Додаток А

Вимоги до оформлення титульної сторінки

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ

1 інтервал (роз. шр. 14)

ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

2 інтервали (роз. шр. 14)

Кафедра економічної та соціальної географії

5 інтервалів (роз. шр. 14)

КУРСОВА РОБОТА

2 інтервали (роз. шр. 16)

ПРОБЛЕМИ КОМПЛЕКСНОГО РОЗВИТКУ ДУБЕНСЬКОГО РАЙОНУ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

2 інтервали (роз. шр. 18)

Виконав: здобувач освіти групи
Гео-41
географічного факультету
спеціальності 106 «Географія»
ОПП «Географія»
Бобік Тарас Петрович

2 інтервали (роз. шр. 14)

Науковий керівник:
кандидат географ. наук,
доцент кафедри економічної та
соціальної географії
Маковецька Лариса Олексіївна

7 інтервалів (роз. шр. 14)

ЛУЦЬК 2024

Додаток Б

Зразок оформлення змісту курсової роботи

Зміст

ВСТУП 3
РОЗДІЛ 1.ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ КОМПЛЕКСНОГО РОЗВИТКУ АДМІНІСТРАТИВНОГО РАЙОНУ 4
1.1. Поняття «комплексність» та «комплексний розвиток» території 4
1.2. Суспільно-географічні основи формування господарського комплексу адміністративного району 9
РОЗДІЛ 2. УМОВИ ТА ЧИННИКИ ГОСПОДАРСЬКОГО РОЗВИТКУ ДУБЕНСЬКОГО АДМІНІСТРАТИВНОГО РАЙОНУ 15
2.1. Природні умови та природні ресурси 10
2.2. Соціально – економічні чинники 15
2.3. Історія формування господарства 23
РОЗДІЛ 3. СУСПІЛЬНО - ГЕОГРАФІЧНА ХАРАКТЕРИСТКА ЕКОНОМІКИ ТЕРИТОРІЇ 26
3.1. Промисловість 26
3.2. Сільське господарство 32
3.3. Соціальна сфера 38
3.4. Транспортна система 40
3.5. Інвестиційна та зовнішньоекономічна діяльності 42
3.6. Екологічна ситуація та охорона навколишнього середовища 44
3.7. Проблеми та перспективи розвитку 48
ВИСНОВКИ 53
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ 55
ДОДАТКИ 58

Додаток В

ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ БІБЛІОГРАФІЧНИХ ОПИСІВ ДЛЯ СПИСКУ ПОСИЛАНЬ
(згідно ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання»)

Характеристика джерела	**Приклад оформлення**
	ДОКУМЕНТ
Один автор	Чепінога В. Г. Основи економічної теорії : навч. посіб. Київ : Ліра-К, 2017. 240 с. Коннов О. Ф. Історична динаміка художнього стилю : монографія. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2015. 187 с.
Два автора	Заброцький М. М., Шапошникова Ю. Г. Педагогічна психологія. Лекції : навч. посіб. Херсон, 2017. 144 с.
Три автори	Кривов'язюк І. В., Смерічевський С. Ф., Кулик Ю. М. Ризик-менеджмент логістичної системи машинобудівних підприємств : монографія. Київ : Кондор, 2018. 200 с.
Чотири і більше авторів	**Світ** рослин **у** творчості І. П. Котляревського : науково-популярні нариси / М. В. Гриньова та ін. Полтава, 2017. 112 с. *або* **Світ**рослин **у** творчості І. П. Котляревського : науково-популярні нариси. Полтава, 2017. 112 с. *або* Гриньова М. В., Оніпко В. В., Купріян К. В., Ходунай В. В. **Світ** рослин **у** творчості І. П. Котляревського : науково-популярні нариси. Полтава, 2017. 112 с.
Багатотомне видання	Енциклопедія історії України : в 10 т. / редкол. : В. А. Смолій та ін. Київ, 2003–2013. Т. 1–10. Правова система України: історія, стан та перспективи : у 5 т. / Акад. прав. наук України. Харків : Право, 2009. Т. 2 : Конституційні засади правової системи України і проблеми її вдосконалення / заг. ред. Ю. П. Битяк. 576 с.
Окремий том багатотомного видання	Ушинський К. Д. Людина як предмет виховання. Спроба педагогічної антропології : вибр. твори. Т. 1. Київ : Радянська школа, 1983. 480 с.

	Химическая энциклопедия : в 5 т. Т. 2. Москва : Советская энциклопедия, 1990. 671 с.
Колективний автор	Менеджм**ент у XXI** сторіччі: методологія і практика : колективна **монограф**ія / Полтавський національний технічний ун-т ім. Ю. Кондратюка. Полтава : Сімон, 2015. 347 с.
Редактор, упорядник	Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / за ред.: С. О. Якубовського, Ю. О. Ніколаєва. Одеса : ОНУ, 2015. 306 с. Дахно І. І., Алієва-Барановська В.М. Право інтелектуальної власності : навч. посіб. / за ред. І. І. Дахна. Київ : ЦУЛ, 2015. 560 с. Друк України. 2016 : стат**. зб.** / уклад. С. В. Буряк. - Київ : Книжкова палата України, 2017. 100 с.
Тези доповідей, матеріали конференцій	Бібліотечне краєзнавство **у** культурному просторі України : **зб.** матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф., м. Київ, 2 листоп. 2017 р. Київ : Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв, 2017. 246 с. Синантропізація рослинного покриву України : тези наук. доп. Всеукр. наук. конф., м. Переяслав-Хмельницький, 27-28 квіт. 2006 р. Переяслав-Хмельницький, 2006. 240 с.
Збірник	Україна - сузір'я культур : **збірник**. Київ : Новий друк, **2018.** 244 с. Наука України у світовому інформаційному просторі : збірник. Київ : Академперіодика. 2018. Вип. 15. 104 с.
Переклад з іншої мови	Гарфорд, Тім. Речі, що змінили світ. Історія економіки в 50 винаходах : пер. з англ. Київ, 2018. 352 с.
Стандарти	ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ). [На заміну ДСТУ3582-97; чинний від 2013-08-22]. Вид. офіц. Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с. (Інформація та документація). ДСТУ EN 61010-2-020:2005. Вимоги безпеки до електричного устаткування для вимірювання, керування та лабораторного застосування. Частина 2-020. Додаткові вимоги до лабораторних центрифуг (EN 61010-2-020:1994, IDT). Київ : Держспоживстандарт України, 2007. IV, 18 с.
Патенти	Спосіб лікування синдрому дефіциту уваги та гіперактивності у дітей :

	пат. 76509 Україна. № 2004042416 ; заявл. 01.04.2004 ; опубл. 01.08.2006, Бюл. № 8 (кн. 1). 120 с. Двокамерний струминно-зрошувальний сульфітатор : пат. 112332 Україна. № 201606608 ; заявл. 16.06.2016, Бюл. № 23. 4 с.
Архівні документи	Діяльність історичної секції при ВУАН та зв'язаних з нею історичних установ Академії в 1929–1930 рр. // Інститут рукопису Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. Ф. X (Всеукраїнська Академія Наук). Спр. 1686. 30 арк. Матеріали Ради Народних комісарів Української Народної Республіки. *ЦДАВО України* (Центр. держ. архів вищ. органів влади та упр. України). Ф. 1061. Оп. 1. Спр. 8–12. Копія; Ф. 1063. Оп. 3. Спр. 1–3.
Дисертації, автореферати дисертацій	Вініченко О. М. Система динамічного контролю соціально-економічного розвитку промислового підприємства : дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.04. Дніпро, 2017. 424 с. Устьян О. Ю. Клієнтоорієнтований маркетинг підприємств сфери розваг і відпочинку : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.04. Полтава, 2018. 20 с.
Препринти	Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль : Ін-т з проблем безпеки АЕС НАН України, 2006. 7, [1] с. (Препринт. НАН України, Ін-т проблем безпеки АЕС; 06-1).
ЧАСТИНА ДОКУМЕНТА	
Частина книги	Франко І. Украдене щастя // І. Франко. Твори. Київ, 1966. С. 322–419. Алексєєв В. М. Правовий статус людини та його реалізація у взаємовідносинах держави та суспільства в державному управлінні в Україні. *Теоретичні засади взаємовідносин держави та суспільства в управлінні* : монографія. Чернівці, 2012. С. 151–169.
Тези доповідей, матеріали конференцій	Майстренко В. М., Осадчук О. П. Теоретичні основи впровадження системи управління якістю. *Проблеми управління та економіки підприємств в сучасних умовах* : матеріали XV міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 23-24 квіт. 2019 р. Київ : НУХТ, 2019. С. 18-21. Анциперова І. І. Історико-правовий аспект акту про бюджет. *Дослідження проблем права в Україні очима молодих вчених* : тези доп. Всеукр. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 24 квіт. 2014 р. Запоріжжя, 2014. С. 134–137.

Законодавчі та нормативні документи	Про захист рослин : Закон України від 14 жовт. 1998 р. № 180-XIV. *Відомості Верховної Ради України*. 1998. № 50/51. С. 914-924. Інструкція про порядок нарахування і сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : затв. наказом М-ва фінансів України від 20 квіт. 2015 р. № 449. Все про бухгалтерський облік. 2015. № 51. С. 21–42. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації : наказ Міністерства освіти і науки від 12 січ. 2017 р. № 40. *Офіційний вісник України*. 2017. № 20. С. 136–141. Інструкція про порядок нарахування і сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : затв. наказом М-ва фінансів України від 20 квіт. 2015 р. № 449. *Все про бухгалтерський облік*. 2015. № 51. С. 21–42.
Статті з періодичних видань	Мурашко І. С. Біономічний підхід до сталого розвитку підприємства. *Вісник Запорізького національного університету. Серія «Економічні науки»*. 2017. № 4. С. 43–49. Близнюк О. П., Ставерська Т. О., Іванюта О. М. Формування кредитно-грошового механізму забезпечення сталого розвитку підприємств торгівлі України. *Бізнес Інформ*. 2019. № 7. С. 240–249.
ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ	
Книги	Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / за заг. ред. Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова. Київ : Таксон, 2016. 234 с. URL: http://www.univer.kharkov.ua/images/redactor/news/2016-09-07/chesnist_osnova_rozvitk_Univers.pdf (дата звернення: 02.11.2017).
Статті з періодичних видань	Костюченко Я. М. Механізми вирішення спорів в угоді про асоціацію між Україною та ЄС. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право. 2019. Вип. 56, т. 2. С. 144-147. URL: http://www.visnyk-juris.uzhnu.uz.ua/file/No.56/part_2/31.pdf (дата звернення: 23.08.2019). Мірошниченко О. Ю., Карюк В. І. Етапи формування організаційно-економічного механізму інноваційної діяльності підприємств. *Ефективна економіка*. 2012. № 2. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=932 (дата звернення: 22.01.2018).

Законодавчі документи	Про стандартизацію : Закон України від 11 лют. 2014 р. № 1315. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1315-18 (дата звернення: 02.09.2019). Про затвердження Порядку використання документів через обмінні бібліотечні фонди : наказ Міністерства культури України від 31 жовт. 2017 р. № 1131. URL: https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1583-17 (дата звернення: 02.08.2019).
Сторінки веб-сайтів	Органічне землеробство та його розвиток в Україні // Agronews : веб-сайт. URL: https://agronews.ua/node/24264 (дата звернення: 02.09.2019). Красива і дивовижна Полтава. *Моя планета* : веб-сайт. URL: http://myplanet.com.ua/?p=10440 (дата звернення: 10.09.2019). Чайка А. С. *Інклюзивна освіта* - шлях до повноцінної соціалізації учнів з особливими освітніми потребами. *Всеосвіта* : веб-сайт. URL: https://vseosvita.ua/library/inkluzivna-osvita-slah-do-povnocinnoi-socializacii-ucniv-z-oop-1906.html (дата звернення: 12.08.2019).

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бібліографічне посилання: Загальні положення та правила складання: ДСТУ 8302:2015. URL:http://lib.pnu.edu.ua/files/dstu-8302-2015.pdf

2. Бірта Г. О., Бургу Ю. Г. Методологія і організація наукових досліджень: навч. посіб. Київ: «Центр учбової літератури», 2014. 142 с.

3. Гуторов О. І. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібник. Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. Харків : ХНАУ, 2017. 272 с.

4. Кодекс академічної доброчесності ВНУ імені Лесі Українки https://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/Kodeksakademichnoyi-dobrochesnosti.pdf

5. Положення про організацію освітнього процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (Протокол № 1 Вченої ради Волинського національного університету імені лесі Українки від 29.08. 2024 р.).

6. Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти ВНУ імені Лесі Українки. (Протокол № 9 Вченої ради Волинського національного університету імені Лесі Українки від 30.08. 2023р.).URL: https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/09/2023_Polozh_pro_otzin_pdf

7. Про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в науковій та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти, докторантів, науково-педагогічних працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки» (Протокол № 1 вченої ради Волинського національного університету від 25 січня 2024 р .) URL: (https://volnu-my.sharepoint.com/personal/science-dep_vnu_edu_ua/_layouts/15/onedrive.aspx?id=%2Fpersonal%2Fscience%2Ddep%5Fvnu%5Fedu%5Fua%2FDocuments%2F%D0%90%D0%BD%D1%82%D0%B8%D0%BF%D0%BB%D0%B0%D0%B3%D1%96%D0%B0%D1%82%2F%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D1%81%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BC%D1%83%20%D0%B7%D0%B0%D0%BF%D0%BE%D0%B1%D1%96%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D1%82%D0%B0%20%D0%B2%D0%B8%D1%8F%D0%B2%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B4%D0%B5%D0%BC%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D0%BF%D0%BB%D0%B0%D0%B3%D1%96%D0%B0%D1%82%D1%83%2Epdf&pare

nt=%2Fpersonal%2Fscience%2Ddep%5Fvnu%5Fedu%5Fua%2FDocuments%2F%D0%90%D0%BD%D1%82%D0%B8%D0%BF%D0%BB%D0%B0%D0%B3%D1%96%D0%B0%D1%82&ga=1

ДЛЯ НОТАТОК

Навчально–методичне видання

Маковецька Лариса Олексіївна
Мандрик Ірина Петрівна

Курсова робота з економічної та соціальної географії

методичні вказівки до виконання курсових робіт для здобувачів освіти галузі знань спеціальності 106 «Географія», освітньо-професійної програми «Географія»

Видання друкується в авторській редакції